

رئیس مرکز تخصصی صنعت فولاد دانشگاه تهران بیان کرد؛

در بحران بنادر، واردات هدفمند فولاد را از غیر از چین نیز تامین کنیم

رئیس مرکز تخصصی صنعت فولاد دانشگاه تهران با تأکید بر اینکه در شرایط اختلال و دشواری تردد از مسیر دریا و تنش‌ها در سواحل جنوبی، راهبرد واردات هدفمند به‌عنوان یک ضربه‌گیر در بازار فولاد عمل می‌کند، گفت: از کشورهای دیگری به غیر از چین هم می‌توان نیاز داخلی را تامین کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی معدن پیشرو؛ امیررضا قیامی‌آزاد روز یکشنبه در گفت‌وگویی با اشاره به وقوع اتفاقات اخیر از جمله حمله وحشیانه آمریکایی - صهیونی به فولاد مبارکه اصفهان و فولاد خوزستان توضیح داد: کشور چین به‌عنوان شریک سنتی، ظرفیت بالایی دارد، اما وابسته به زنجیره‌های تأمین دریایی است و طبیعتاً واردات از کشور چین، تحت‌تأثیر مباحث مربوط به محاصره دریایی و تنش‌های موجود در سواحل جنوبی کشور قرار خواهد گرفت.

وی با تأکید بر ضرورت استفاده از ظرفیت فولاد کشور ترکیه در حوزه واردات، گفت: برای جلوگیری از شوک به بازار فولاد بر اثر اختلال پیش‌آمده در واحدهای تولیدی اصلی کشور و با لحاظ کردن شرایط سیاسی منطقه و دشوارتر شدن واردات سنتی از طریق کشور چین از مسیر دریا به‌واسطه بحث‌های محاصره دریایی و تنش‌های موجود در سواحل جنوبی کشور، ترکیه گزینه مناسبی خواهد بود.

وی با بیان این‌که در مقابل، کشور ترکیه به‌علل متعددی گزینه بهینه‌تری جهت واردات در شرایط فعلی است، در ادامه تصریح کرد: از آن جمله می‌توان به دسترسی از طریق لجستیک زمینی به‌جای لجستیک دریایی، ظرفیت تولید بالای ترکیه در سطح جهانی، انعطاف‌پذیری مبتنی بر فناوری کوره قوس الکتریکی و کاهش زمان تحویل و تأمین اشاره کرد.

این عضو هیأت علمی دانشکدگان فنی دانشگاه تهران، افزود: با در نظر گرفتن شرایط و ارتباطات سیاسی با کشورهای منطقه و همچنین تنش‌های دریایی پیش‌آمده، در شرایط فعلی، کشور ترکیه می‌تواند به‌عنوان شریک راهبردی منطقه‌ای نقش کلیدی در حفظ انسجام زنجیره فولاد کشور ایفا کند.

قیامی‌آزاد، در پاسخ به این پرسش که از منظر ساختار زنجیره فولاد ایران، آسیب‌پذیری واحدهای مادر چه پیامدهای سیستمی دارد؟، اظهار کرد: زنجیره فولاد ایران دارای ساختاری نیمه متمرکز است که در آن، شرکت‌هایی مانند فولاد مبارکه اصفهان و فولاد خوزستان به‌عنوان گره‌های حیاتی در میانه زنجیره عمل می‌کنند.

وی ادامه داد: اختلال در این واحدها منجر به بروز شوک سیستمی و ایجاد اثرات آبخاری در کل زنجیره می‌شود این وضعیت شامل اختلال در تأمین محصولات میانی نظیر اسلب و بیلت، کاهش نرخ بهره‌برداری، نوسانات شدید قیمتی ناشی از اثر شلاقی و افزایش وابستگی به منابع جایگزین است و در مجموع، تمرکز بالا موجب شکل‌گیری نقطه شکست واحد شده و تاب‌آوری کل زنجیره را تضعیف می‌کند.

رئیس مرکز تخصصی صنعت فولاد دانشگاه تهران، در پاسخ به این پرسش که حمله یا اختلال در شرکت‌های بزرگ فولادی چه اثری بر شاخص‌های کلان صنعت دارد؟، گفت: اختلال در شرکت‌های بزرگ، سه شاخص کلیدی تاب‌آوری زنجیره تأمین، (کاهش توان جذب شوک و افزایش زمان بازیابی)، پایداری تأمین، (کاهش تنوع عرضه و بروز شوک عرضه)، ریسک عملیاتی، (افزایش عدم قطعیت، نوسانات قیمت و اختلال در تعهدات) را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد.

تأکید بر مدیریت شرایط با ترکیب ابزارهای سیاستی و فناورانه

قیامی‌آزاد، با بیان این‌که در سطح کلان، این وضعیت به کاهش ظرفیت مؤثر تولید و افزایش ریسک سیستمی منجر می‌شود، در ادامه در پاسخ به این پرسش که در صورت وقفه در تأمین مواد اولیه، چه ابزارهایی برای حفظ تعادل بازار وجود دارد؟، خاطرنشان کرد: مدیریت این شرایط نیازمند ترکیب ابزارهای سیاستی و فناورانه است.

وی درباره ابزارهای سیاستی، گفت: تنظیم‌گری پویایی بازار، مدیریت صادرات و اولویت‌بندی تقاضا، استفاده از ذخایر استراتژیک، تنوع‌بخشی به منابع تأمین و تقویت مکانیزم‌های شفاف بازار و ساز و کارهای بورس کالا از جمله این ابزارهای سیاستی است.

این عضو هیأت علمی دانشکده عمران دانشگاه تهران، درباره ابزارهای فناورانه هم گفت: از جمله این ابزارهای فناورانه می‌توان به دیجیتالی‌سازی زنجیره تأمین، پیش‌بینی مبتنی بر داده و هوش مصنوعی، استفاده از سیستم‌های تولید منعطف، توسعه تولید مبتنی بر قراضه و مسیر کوره قوس الکتریکی مبتنی بر قراضه، استفاده از تکنولوژی‌های نوین بازیافت در زنجیره فولاد (بهینه‌سازی لجستیک و استفاده از لجستیک هوشمند) و افزایش واردات به‌صورت مقطعی اشاره کرد.

قیامی‌آزاد با بیان این‌که این ترکیب، امکان مدیریت اختلال در تأمین را فراهم می‌کند در ادامه در پاسخ به این پرسش که نقش دانشگاه‌ها و مراکز علمی در این حوزه چیست؟، توضیح داد: دانشگاه‌ها نقش کلیدی در ارتقای تاب‌آوری صنعتی در مواردی چون طراحی و شبیه‌سازی سناریوهای بحران،

مدلسازی پویایی سیستم‌ها، تحلیل ریسک و شناسایی گلوگاه‌ها و نقاط آسیب‌پذیر، توسعه فناوری‌های نوین نظیر اینترنت اشیا صنعتی هوش مصنوعی، فولاد سبز و سیاستگذاری‌های مبتنی بر داده دارند.

وی با بیان این‌که دانشگاه‌ها و مراکز علمی در تربیت نیروی انسانی با توان تصمیم‌گیری در شرایط عدم قطعیت هم نقش مهمی دارند، یادآور شد: در شرایط اختلال، «راهبرد واردات هدفمند» به‌عنوان یک ضربه‌گیر بازار عمل می‌کند.